

Een studie naar perspectief bij Nederlandse hervertellingen van de 'Pear Film' middels de Viewpoint Identification Procedure

Bachelorscriptie

Thema 8: Framing tijdens het hervertellen van de 'Pear Story': narratieve verschillen tussen groepen en individuen.

Docent: Linde van Schuppen

Student: Ermin Tabakovic

Studentnummer: s1062756

Aantal woorden: 4602

Datum: 14-06-2021

Introductie

Onderzoeken naar perspectief hebben aangetoond hoe verschillende grammaticale vormen kunnen bepalen vanuit welk perspectief objecten en gebeurtenissen worden waargenomen door mensen. Chafe (1988) stelt dat het interessant is om perspectief te onderzoeken, omdat dit een reflectie is van hoe mensen de wereld waarnemen. Narratieven bieden een goede context om perspectief te onderzoeken (Dancygier, 2012). Een veelgebruikt narratief binnen onderzoeken naar perspectief is de *Pear Film* van Chafe (1980), hij ontwikkelde deze film om verschillende interpretaties van dezelfde ervaring op te wekken bij participanten. Bij het identificeren van perspectieven zijn frames een veel voorkomende methode. In essentie wordt met frames geduid op perspectieven die mensen kunnen innemen ten opzichte van objecten en/of gebeurtenissen. Onderzoeken naar frames zijn in de afgelopen decennia populair geworden, echter wel met tegenstrijdige resultaten. Sommige onderzoeken tonen aan dat participanten één perspectief innemen tijdens het hervertellen van een verhaal (Tannen, 1990), terwijl andere onderzoeken laten zien dat participanten wisselen van perspectief (Erbaugh, 1990; Blackwell, 2009). De uiteenlopende resultaten hebben geleid tot kritiek. Volgens Van Dijk (2016) is het te danken aan het feit dat er geen eenduidige en systematische methode wordt aangehouden bij het analyseren van perspectieven. Van Dijk (2016) stelt dat het gemis van structuur heeft geleid tot vaag geëxpliciteerde frames die ontstaan zijn door eigen interpretaties van de onderzoekers. De *Viewpoint Identification Procedure* (VIP) van Eekhof, Van Krieken en Sanders (2020) zou mogelijk een oplossing kunnen bieden voor eerdergenoemde problematiek. De VIP bevat een concreet stappenplan om op kwantitatieve wijze perspectieven te identificeren.

Perspectief

Bateson (1972) definieert perspectief als de invalshoek van waaruit men de wereld bekijkt en ervaart. *Idea Units* (IU's) stellen ons in staat om via taal perspectief te identificeren. IU's zijn eenheden van taal waarin informatie over het bewustzijn van de spreker zich kan manifesteren (Chafe, 1994). In andere woorden vertegenwoordigen IU's de gedachten van de spreker. Onderzoeken tonen aan dat er verschillende taalkundige aanwijzingen zijn die kunnen verklaren wat voor een perspectief een persoon inneemt (Brunyé, Ditman, Mahoney, Augustyn, & Taylor, 2009). Deze aanwijzingen worden ook wel cues genoemd. Vaak zijn dit gedetailleerde waarnemingen, zoals bijvoorbeeld benoemde filmelementen of kleuren van een object (Orero, 2008). Voornaamwoorden kunnen bijvoorbeeld ook een cue zijn. Het voornaamwoord 'hij' zou als een aanwijzing gezien kunnen worden dat een verteller van een verhaal het perspectief van een personage in het verhaal inneemt. Ook kan de verteller de luisteraar (of lezer) mentaal activeren om het perspectief van een personage in te nemen door bepaalde voornaamwoorden te gebruiken. Door bijvoorbeeld het voornaamwoord 'ik' te gebruiken kan de luisteraar geactiveerd worden om het perspectief van de verteller in te nemen. Tevens kunnen andere linguïstische elementen zoals werkwoorden en andere grammaticale vormen toegang geven tot de interne en subjectieve perspectieven van een personage in een verhaal (Brunyé et al., 2009). Een verwoording van perspectief kan zich op meerdere linguïstische niveaus manifesteren, zoals lexicaal, syntactisch en discoursniveau (Van Schuppen, Van Krieken, & Sanders, 2020). Onderzoeken laten zien dat linguïstische aanwijzingen omtrent perspectief alom aanwezig zijn in narratieven (Eekhof et al., 2020). Gedurende dit onderzoek zullen daarom 57 narratieven op lexicaal niveau geanalyseerd worden om een uitspraak te kunnen doen over wat voor een perspectief Nederlandse participanten innemen tijdens het hervertellen van een verhaal.

Narratieven bevatten een complex samenspel van perspectieven en bieden daarom een goede context om perspectief te bestuderen (Dancygier, 2012). Narratieven zijn verhalen die gekenmerkt worden door een setting, een cast van personages en een reeks chronologische gebeurtenissen die leiden tot een conclusie (Erbaugh, 1990). Een veelgebruikt narratief binnen onderzoeken rondom perspectieven is de *Pear Film* van Chafe (1980). Chafe ontwikkelde de *Pear Film* om verschillende interpretaties van dezelfde ervaring op te wekken, waardoor perspectieven in kaart gebracht kunnen worden. Interpretaties zijn afhankelijk van een persoonlijk oordeel van een waarneming (Armstrong, 1973). Een persoonlijk oordeel van een waarneming zou bijvoorbeeld kunnen ontstaan door iemand zijn/haar eerdere ervaringen en ervoor zorgen dat de ontvanger de boodschap op een bepaalde manier beoordeelt en

interpreteert. Bateson, in Tannen en Wallat (1993:60), geeft hiervan een klassiek voorbeeld: “*a monkey needs to know whether a bite from another monkey is intended within the frame of play or the frame of fighting*”.

Onderzoeken naar perspectief

Perspectieven zijn tot op heden veelal op kwalitatieve wijze onderzocht (Eekhof et al., 2020). Een veelgebruikte methode om perspectieven in kaart te brengen zijn frames. In essentie wordt met frames geduid op perspectieven. Frames zijn ‘kaders’ van waaruit mensen hun verhaal vertellen, Goffman (1972) bekroonde desbetreffende kaders met de term frames. Tannen (1979) onderscheidt vier soorten frames: het *subject-of-experiment* frame, het *storytelling* frame, het *film* frame en het *film-viewer* frame. Bij het *subject-of-experiment* frame is het kenmerkend als participanten bewust zijn van hun rol in het onderzoek en dit laten merken in hun verhaal. Een voorbeeld hiervan zou kunnen zijn dat een participant tijdens het hervertellen de vraag: “*Is dit wat je wilde horen...?*” aan de onderzoeker stelt. Het *storytelling* frame wordt gekenmerkt doordat participanten de onderzoekers als ‘het publiek’ zien aan wie zij het verhaal moeten vertellen. De participanten willen daarbij de boodschap zo duidelijk mogelijk over brengen aan het publiek en zijn daarom geneigd om een gedetailleerd verslag uit te brengen. Een kenmerkende zin van het *storytelling* frame zou zijn: “*de perenplukker draagt een blauwe pet achterstevoren, achterop staat een kleine letter C ingeborduurd...*”. Bij het *film* frame zijn participanten geneigd om de rol van een regisseur of filmcriticus in te nemen, waarbij ze filmelementen, zoals camerahoeken of geluidseffecten, benoemen en/of bekritisieren. Een kenmerkende zin van het *film* frame zou zijn “*de perenplukker draagt een pet, de cameraman besloot deze shot van achter te filmen, waardoor je kunt zien dat de man zijn pet achterstevoren draagt...*”. Tenslotte hebben participanten die het *film-viewer* frame innemen de neiging om te benadrukken hoe zij zelf de film hebben ervaren, waarbij ze het proces van de totstandkoming van hun eigen gedachten ook benoemen. Een kenmerkende zin van het *film* frame zou zijn: “*de perenplukker heeft een appel... nee een peer in zijn handen... denk ik, gezien het meer een ovale vorm heeft...*”.

Voor het analyseren van frames creëren onderzoekers vaak hun eigen codeerschema. Volgens Van Dijk (2016) leidt dit tot onvoldoende geëxpliciteerde en vaag beschreven resultaten. Frames worden geïdentificeerd aan de hand van cues. Cues worden gevormd door de interpretaties van de onderzoekers. Interpretaties van onderzoekers lopen uiteen, waardoor resultaten in onderzoeken ook uiteenlopen. Dit heeft geleid tot tegenstrijdige bevindingen. Tannen (1980) onderzocht hervertelde *Pearl* Film verhalen van Griekse en Amerikaanse

participanten en concludeerde dat de Amerikaanse participanten voornamelijk het perspectief van een *film-viewer* innemen en de Griekse participanten die van de *storyteller*.

Erbaugh (1990) paste de frames van Tannen (1979) toe in haar studie, onderzocht deze bij Chinese participanten en vergeleek ze vervolgens met Amerikaanse en Griekse hervertellingen. Erbaugh (1990) concludeerde dat Chinese participanten niet één frame innemen, maar wisselen tussen het *storytelling* en het *film-viewer* frame tijdens het hervertellen. Ook Blackwell (2009) vond dat participanten van frames wisselden tijdens het hervertellen van een verhaal en liet zien dat bepaalde gebeurtenissen in de film allereerst vanuit een *film-viewer* frame verteld werden en dat de participanten daarna wisselden naar het *storytelling* frame.

De resultaten van Tannen (1979) laten zien dat participanten één frame innemen tijdens het hervertellen, terwijl Blackwell (2009) en Erbaugh (1990) concludeerden dat participanten van frames wisselen tijdens het hervertellen van een verhaal. Eenduidigheid mist, en dit zou te verklaren zijn doordat er geen systematische en universele methode is waarmee perspectieven geanalyseerd kunnen worden. Van Dijk (2016) stelt dat frames onvoldoende handvatten bieden als onderzoeksmethode naar perspectief. Om die reden zal gedurende dit onderzoek de *Viewpoint Identification Procedure* (VIP) als methode gebruikt worden om perspectieven te analyseren. In het verlengde daarvan zal er gekeken worden of dat de VIP een betrouwbare toevoeging kan zijn bij onderzoeken naar perspectief.

Viewpoint Identification Procedure

De VIP is een gebruiksvriendelijk model waarmee onderzoekers op systematische wijze *viewpoints* kunnen identificeren. Eekhof et al. (2020) refereren met *viewpoints* naar perspectieven die mensen innemen ten opzichte van objecten en/of gebeurtenissen. Zij onderscheiden drie verschillende *viewpoints*. *Emotional viewpoint* wordt in verhalen gekenmerkt door woorden die verwijzen naar emoties van personen in het verhaal. In onderstaand voorbeeld kunnen de woorden ‘gelukkig’ en ‘kalmeren’ als *markers* van de *emotional viewpoint* gezien worden, gezien zij de emoties van een persoon duiden.

“.. de jongen botste tegen de steen en viel van zijn fiets af, gelukkig hielp het meisje hem en probeerde hem te kalmeren...”.

Cognitive viewpoint wordt gekenmerkt door woorden die verwijzen naar gedachtes, overtuigingen, intenties en/of verlangens van personen in het verhaal. Onderstaand voorbeeld schetst een verlangen van een persoon, waarbij de woorden ‘dacht’ (denken, gedachte) en ‘wilde’ (willen, verlangen) kunnen duiden op een *cognitive viewpoint*.

“Ik denk dat de jongen de man wil helpen met het plukken van peren...”

Tenslotte wordt *perceptual viewpoint* gekenmerkt door woorden die een zintuiglijke waarneming of een lichamenlijk gevoel beschrijven. In onderstaand voorbeeld kunnen de woorden ‘zag’ (zien, waarneming) en ‘voelde’ (voelen, lichamenlijk gevoel) duiden op een *perceptual viewpoint*.

“... de jongen op de fiets zag de grote steen niet en viel hierdoor op de grond... hij voelde er niet veel van want hij stond gelijk weer op...”

De totstandkoming van perspectieven is tot op heden veelal op kwalitatieve wijze onderzocht, kwantitatieve methodes komen nauwelijks voor bij onderzoeken naar perspectieven (Eekhof et al., 2020). Frames worden op kwalitatieve wijze geanalyseerd, ten opzichte van *viewpoints* die middels de VPIP op kwantitatieve wijze geanalyseerd worden. Een ander verschil tussen frames en *viewpoints* is dat frames op zins- en verhaalniveau geanalyseerd worden, terwijl *viewpoints* middels een lexicale identificatieprocedure geanalyseerd worden. Met beide methodes kan men perspectief bestuderen, echter getuigt de VPIP van een systematische procedure. De procedure bevat vijf stappen en wordt ondersteund door een lijst met woorden, ook wel *markers*, die refereren naar een bepaalde *viewpoint*. De toegevoegde woordenlijst kan bijdragen aan het elimineren van eigen interpretaties van de onderzoekers: woorden die niet in de woordenlijst staan worden immers niet meegenomen voor verdere analyse. Door het gebruik van een dergelijke stappenplan, in combinatie met de woordenlijst, zouden eenduidige resultaten verwezenlijkt kunnen worden. Om dit te achterhalen zullen gedurende dit onderzoek 57 narratieven van Nederlandse participanten geanalyseerd worden. Het primaire doel van dit onderzoek is om te kijken wat voor een perspectief Nederlanders innemen bij het vertellen van een verhaal. Het secundaire doel van dit onderzoek zal erop gericht zijn om te kijken of de VPIP als een betrouwbare, en wellicht universeel toepasbare, methode voor het onderzoeken van perspectieven kan dienen. Hiervoor zijn twee onderzoeksvragen opgesteld:

Hoofdvraag:

‘Op welke manier nemen Nederlanders perspectief in bij het hervertellen van een film?’

Subvraag:

“In hoeverre kan de VPIP als een betrouwbare methode gebruikt worden om perspectieven te identificeren?”

Methode

Materiaal

Het corpus bestaat uit 57 hervertellingen van Nederlandse participanten van de film de *Pear Film* (Chafe, 1980). De verhalen zijn door een ander onderzoeksteam verzameld middels videobellen. De interviews zijn afgenomen door studenten van het onderzoeksteam. Tijdens het videobellen was de verbinding soms een storende factor. Het is een aantal keer voorgekomen dat de verbinding weg was gevallen, of dat de verbinding zodanig slecht was dat de participant slecht verstaanbaar was. De onderzoekers hebben hierop ingespeeld door desbetreffende tekstfragmenten te highlighten en er een opmerking bij te plaatsen als zij de participanten niet goed konden verstaan. Het corpus is door het onderzoeksteam getranscribeerd en in zinsdelen, ook wel *Idea Units* (IU's), opgebouwd. De gemiddelde lengte van de narratieven was ($M = 51$).

De participanten waren bekenden van het onderzoeksteam, wat wil zeggen dat het geen random steekproef is. Het grotere deel van de participanten is woonachtig in Nijmegen en omgeving, een relatief klein deel is woonachtig in Amsterdam. Er is getracht de leeftijden zoveel mogelijk evenredig te verdelen, de participanten waren tussen de 20 en 80 jaar oud, [$M = 50$, $SD = 17.75$]. Gender is ongeveer evenredig gedistribueerd tussen mannen ($N = 26$) en vrouwen ($N = 31$). De participanten kregen de *Pear Film* van Chafe (1980) te zien en moesten vervolgens de volgende vraag beantwoorden: “*Kun je me vertellen over de gebeurtenissen in de film die je zojuist hebt gezien, alsof ik de film nog niet heb gezien?*”. Hij ontwikkelde de *Pear Film* om verschillende vertellingen van dezelfde ervaring op te wekken. De gebeurtenissen in de film zijn dubbelzinnig opgesteld en er is geen dialoog, waardoor er ruimte ontstaat voor verschillende interpretaties.

De *Pear Film* duurt zes minuten. In het begin van de film wordt er een man getoond die peren aan het plukken is. De man heeft drie manden die hij vult met peren. Terwijl de man zijn mand aan het vullen is, loopt er een andere man met een geit voorbij. Hierna gaat de man weer op de ladder staan om peren uit de boom te plukken. Vervolgens fietst er een jongen voorbij die een van de drie manden pakt. Hij stopt de mand op zijn bagagedrager en fietst weg. De man in de boom heeft het niet in de gaten. De jongen fietst door en komt een meisje tegen die hem tegemoet fietst. Zodra ze elkaar langsfietsen, waait de hoed van de jongen weg. Hierdoor kijkt hij naar achter en ziet hij de steen voor hem niet. De jongen botst tegen de steen aan en valt van

zijn fiets. De mand met peren valt ook om. De jongen staat op, veegt zijn broek af en ziet in zijn rechts van hem drie jongens staan. Eén van die jongens heeft een pingpong racket in zijn handen. Zij helpen hem overeind en vullen zijn mand weer met de peren die verspreid lagen door de val. Nadat de mand gevuld is, loopt de jongen met zijn fiets aan zij zijde door. Hij hoort vervolgens een fluit en stopt. Hij kijkt naar achter en ziet dat de jongen met de pingpong racket zijn hoed vast heeft en naar hem toeloopt om deze terug te geven. In ruil daarvoor geeft de jongen (met de fiets) drie peren aan de drie jongens die hem hielpen. Hierna volgt een scène waarbij de perenplukker van zijn trap daalt en ziet dat één van zijn manden mist. De man leunt tegen zijn trap en ziet vervolgens de drie jongens, allen met een peer in hun handen, voorbijlopen.

Procedure

Om *viewpoints* in kaart te brengen zullen *viewpoints markers* geanalyseerd worden. Iedere *viewpoint* heeft verschillende *markers* die kunnen verwijzen naar een specifieke *viewpoint*. Voorbeelden van *viewpoint markers* zijn uitingen van persoonlijke gevoelens, attitudes, waarden of evaluatieve bijvoeglijke naamwoorden. Eekhof et al. (2020) hebben een lijst opgesteld met *markers* die op een specifieke *viewpoint* duiden (bijlage 1). De VPIP onderscheidt drie *viewpoints*. *Perceptual viewpoint* wordt gekenmerkt door woorden die een zintuiglijke waarneming of lichamenlijk gevoel beschrijven (bijvoorbeeld zien of horen). *Cognitive viewpoint* wordt gekenmerkt door woorden omtrent gedachtes, intenties, overtuigingen en/of verlangens (bijvoorbeeld denken of willen). *Emotional viewpoint* wordt gekenmerkt door woorden die refereren naar de emoties van de personen in het verhaal (blij, boos). De VPIP schetst vijf stappen om *viewpoint markers* te identificeren, echter is het originele stappenplan aangepast voor dit onderzoek (bijlage 4). Gedurende dit onderzoek zal stap (2) - de tekst verdelen in woorden - van het originele stappenplan geschrapt worden, gezien het corpus opgebouwd is in zinsdelen.

Stappenplan

Ten eerste, zal de tekst gelezen worden om een globale impressie van de tekst te krijgen.

Ten tweede, telt het aangepaste stappenplan vier stappen in plaats van vijf in het originele stappenplan. Stap (2), de tekst verdelen in woorden, van het originele stappenplan zal niet relevant zijn voor dit codeerproces, gezien het corpus door het onderzoeksteam in zinsdelen is opgebouwd. Om die reden zal er ook op zinsniveau geanalyseerd worden. In het aangepaste stappenplan zal gedurende stap (2) het type *viewpoint marker* geïdentificeerd worden aan de

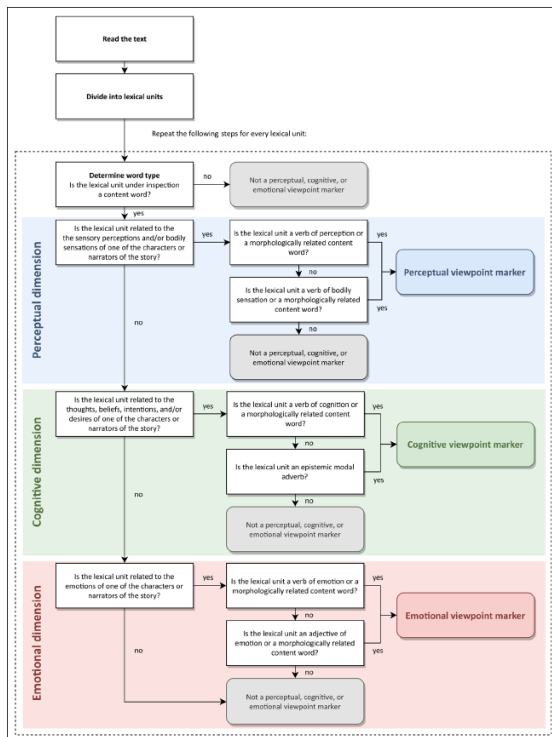

hand van de woordenlijst van Eekhof et al. (2020), zie hiervoor bijlage 1. Voor deze stap zijn vijf verschillende labels opgesteld. Als een zin geen *markers* bevat, dan zal het label 0 toegekend worden aan die zin. Als de tekst een *perceptual marker* bevat die ook in de lijst van woorden (*markers*) van Eekhof et al. (2020) staat, dan zal het label 1 toegekend worden. Bij een *cognitive of emotional marker* zullen dezelfde stappen genomen worden als hierboven benoemd, maar dan zullen respectievelijk de labels 2 en 3 toegekend worden. Bevat de zin meerdere (verschillende) *markers*, dan zal het label 4 toegekend worden. Als het label 1, 2, 3 of 4 toegekend wordt, dan zal de codeur verder gaan met stap (3). Als het label 0 wordt toegekend, dan zal de codeur verder gaan met stap (4).

Ten derde, zal er geïdentificeerd moeten worden vanuit wiens perspectief de *viewpoint marker* gepresenteerd wordt: het perspectief van de verteller zelf en het perspectief van een personage in de film. Gezien de VPIP bedoeld is voor geschreven verhalen, en de data die voor deze studie gebruikt wordt bestaat uit vertelde verhalen, is het van belang om onderscheid te maken tussen deze twee perspectieven. Stap (3) van het nieuwe stappenplan speelt hierop in door het toekennen van twee verschillende labels: label 1 voor als de verteller vanuit zijn eigen perspectief spreekt en label 2 als de verteller vanuit het perspectief van een personage spreekt. Nadat het perspectief is gelabeld gaat de codeur verder naar stap (4).

Tenslotte markeert stap (4) het einde van het stappenplan. Hierbij zal de codeur weer terug moeten gaan naar stap (1) en het stappenplan opnieuw doorlopen met de volgende zin.

Afbeelding 1 toont het originele stappenplan van de VPIP. Afbeelding 2 toont het aangepaste stappenplan ten opzichte van het originele stappenplan.

Afbeelding 1: Viewpoint Identification Procedure

Afbeelding 2: Het aangepaste stappenplan t.o.v. het originele

Statistische toetsing

Voor het onderzoek zijn twee nominale variabelen opgesteld, deze zijn (1) ‘Viewpointmarkers’ en (2) ‘Identificatie’. De variabele Viewpointmarkers betreft alle getelde *viewpoint markers*. De variabele Identificatie betreft de identificatie vanuit wiens perspectief de *viewpoint marker* gepresenteerd wordt, hierbij wordt er onderscheidt gemaakt tussen het perspectief van de verteller zelf of die van een personage in de film. De resultaten zijn met de chi-kwadraat getoetst. Middels de chi-kwadraat kan men nagaan of er samenhang is tussen twee nominale variabelen (Field, 2018).

Interbeoordelaarsbetrouwbaarheid

Om betrouwbaarheid te waarborgen is de dataset door twee codeurs gecodeerd. De interbeoordelaarsbetrouwbaarheid van de variabele Viewpoint was uitstekend: $\kappa = .96, p < .001$. De interbeoordelaarsbetrouwbaarheid van de variabele Perspectief was adequaat: $\kappa = .71, p < .001$ (bijlage 2).

Resultaten

Er is getoetst of de variabelen Viewpointmarkers en Identificatie een verband hebben met elkaar (bijlage 13). In totaal zijn 57 narratieven geanalyseerd van Nederlandse participanten. De zinnen zonder een *viewpoint*, die een 0 toegekend hebben gekregen tijdens het coderen, zijn uitgesloten voor de toets. 2397 zinnen hadden geen *markers* en zijn niet meegenomen voor verdere analyse. Voor het gemak zullen verder de afkorting PVM, CVM en EVM voor respectievelijk *perceptual viewpoint markers*, *cognitive viewpoint marker* en *emotional viewpoint marker* aangehouden worden.

Uit de χ^2 -toets tussen viewpoint en perspectief bleek een verband te bestaan ($\chi^2(6) = 47.21$, $p = .001$). In totaal zijn er 611 viewpoint markers geanalyseerd. Het aantal *viewpoint markers* had een evenredige verdeling tussen de twee perspectieven, waarvan 291 (47,6%) binnen het perspectief van de verteller geanalyseerd waren en 313 (51,2%) binnen het perspectief van een personage.

De meest voorkomende markers waren PVM's, waarvan er in totaal 306 zijn geanalyseerd. 112 (38,5%) daarvan zijn geconstateerd bij participanten die vanuit hun eigen perspectief vertelden en 187 markers (59,7%) bij participanten die vanuit het perspectief van een personage vertelden. Binnen het PVM domein droegen beide perspectieven bij aan het significante verband tussen viewpoint en perspectief (tabel 1). Bij CVM domein droegen beide perspectieven bij aan het significante verband tussen viewpoint en perspectief (tabel 1). Binnen het EVM domein droegen beide perspectieven niet bij aan het significante verband tussen viewpoint en perspectief (tabel 1).

Tabel 1. *Gestandaardiseerde residuen (draagt bij aan significantie bij een getal hoger dan (-) 1.96)*

<i>Viewpoint marker</i>	<i>Perspectief verteller</i>	<i>Perspectief van personage</i>
Perceptual viewpoint	-2.8	2.4
Cognitive viewpoint	3.5	-3.2
Emotional viewpoint	-0.6	0.7

Binnen het perspectief van de verteller zijn er 112 PVM's (38,5%), 160 CVM's (55%) en 17 EVM's (5,8%) geïdentificeerd. De overige 2 vielen onder 'meerdere *markers* in een zin' (0,3%) (tabel 2).

Binnen het perspectief van een personage zijn er 187 PVM's (59,7%), 94 CVM's (30%) en 24 EVM's (7,7%) geïdentificeerd. De overige 8 vielen onder 'meerdere *markers* in een zin' (2,6%) (tabel 2).

Tabel 2. Aantallen *markers* binnen ieder perspectief (percentage van het totaal tussen haakjes)

<i>Viewpoint marker</i>	<i>Perspectief verteller</i>	<i>Perspectief van personage</i>
Perceptual viewpoint	112 (38,5%)	187 (59,7%)
Cognitive viewpoint	160 (55%)	94 (30%)
Emotional viewpoint	17 (5,8%)	24 (7,7%)
Meer in één zin	2 (0,7%)	8 (2,6%)
Totaal	291 (100%)	313 (100%)

Conclusie

Gedurende dit onderzoek is er gekeken of er een verband is tussen de variabelen Viewpointmarkers en Identificatie om een uitspraak te kunnen doen over op welke manier Nederlandse participanten perspectief innemen tijdens het hervertellen van een verhaal. De hoofdvraag luidt als volgt: 'Op welke manier nemen Nederlanders perspectief in bij het hervertellen van een film'?.

Uit de χ^2 -toets tussen Viewpointmarkers en Identificatie bleek een verband te bestaan. In totaal zijn er 611 viewpoint markers geanalyseerd. Het aantal *viewpoint markers* was evenredig verdeeld tussen de twee perspectieven, waarvan 291 (47,6%) binnen het eigen perspectief geanalyseerd waren en 313 (51,2%) binnen het perspectief van een personage. Uit de resultaten komt naar voren dat Nederlandse participanten het meest een *perceptual viewpoint* (59,7%) innemen als ze vertellen vanuit het perspectief van een personage. Als participanten vanuit hun eigen perspectief vertellen dan doen zij dit voornamelijk vanuit een *cognitive viewpoint* (55%), ten opzichte van een *perceptual viewpoint* (38,5%) en een *emotional viewpoint* (5,8%). De *emotional viewpoint* was ondervertegenwoordigd en kwam 41 keer voor. Deze droeg niet bij aan de significante resultaten (tabel 1).

De subvraag luidt als volgt: “*In hoeverre kan de VPIP als een betrouwbare methode gebruikt worden om perspectieven te identificeren?*”. Uit de Cohen’s Kappa toets kwam naar voren dat de VPIP een uitstekende score had ($\kappa = .96$) op de variabele Viewpointmarkers. Deze score suggereert dat de VPIP een betrouwbare methode is om *viewpoint markers* te identificeren. Ditzelfde geldt voor de variabele Identificatie. Laatstgenoemde had een adequate kappawaarde ($\kappa = .71$).

Discussie

Meer onderzoek is nodig om een algehele conclusie te kunnen trekken over welke perspectieven Nederlandse participanten innemen bij het hervertellen van een verhaal. Echter, zijn er wel opvallende resultaten. Resultaten laten zien dat participanten bij het hervertellen van de *Pearl Film* geneigd zijn een *perceptual viewpoint* in te nemen wanneer ze vanuit het perspectief van een personage vertellen en een *cognitive viewpoint* innemen als zij vanuit hun eigen perspectief vertellen. Bij een *perceptual viewpoint* werden zintuigelijke waarnemingen in de meeste gevallen in tweede persoons enkelvoud uitgedrukt (hij zag), terwijl bij een *cognitive viewpoint*, onder andere, de gedachten en intenties uitgedrukt werden in eerste persoons enkelvoud (ik denk). Een verklaring hiervoor zou kunnen zijn dat het gemakkelijker is voor de participanten om zich in te leven in een personage bij een zintuigelijke waarneming, gezien die waarneming ook door de verteller zelf gezien kan worden in de film. Een gedachte van een personage wordt geïnfereerd zonder empirisch bewijs en het feit dat er geen empirisch bewijs is zou de verteller (on)bewust onzeker kunnen maken over zijn uitspraak. Hierdoor neigt de participant een gedachte van een personage vanuit zijn eigen perspectief te vertellen en de zin bijvoorbeeld te starten door ‘ik denk...’, in plaats van standvastig te zijn en de zin te starten met ‘hij denkt...’. Tevens suggereren de resultaten dat Nederlandse participanten wisselen van perspectief tijdens het hervertellen van een verhaal, waarbij een *cognitive viewpoint* vaker wordt ingenomen als een verteller vanuit zijn eigen perspectief vertelt, en vervolgens naar een *perceptual viewpoint* kan wisselen om een zintuigelijke waarneming van een persoon uit te drukken. Vervolgonderzoek is nodig om deze wisselwerking te kunnen bevestigen of ontkrachten.

Onderzoeken naar frames tonen ook aan dat Spaanse en Chinese participanten wisselen van perspectief tijdens het hervertellen van een verhaal (Erbaugh, 1990; Blackwell, 2006). Vervolgonderzoek is nodig om een link te maken tussen deze twee methodes. Ik verwacht wel dat er een link tussen bepaalde frames en *viewpoints* gelegd kan worden, gezien beide refereren naar perspectieven. Mijn verwachting is namelijk dat er mogelijk een connectie gemaakt kan worden tussen de *perceptual viewpoint* en de *film-viewer* frame. Aangezien de *film-viewer*

frame zich kenmerkt doordat participanten vertellen hoe zij de film ervaren vanuit hun eigen perspectief, verwacht ik dat er een connectie met *viewpoint markers* zal zijn die wijzen naar een zintuigelijke waarnemingen of een lichamelijk gevoel. Vervolgonderzoek is nodig om dit te kunnen bevestigen.

Om een koppeling te kunnen maken met frames zou het een optie voor vervolgonderzoek zijn om de VPIP bij hervertelde narratieven van Griekse, Amerikaanse, Spaanse en Chinese participanten te gebruiken. Hierdoor zouden de resultaten van frame- en VPIP onderzoeken, wat betreft het innemen (en wisselen) van perspectief, met elkaar vergeleken kunnen worden. Wellicht resultaten met elkaar in lijn staan, en dat hieruit een verband geconcludeerd kan worden.

Na het toetsen van de interbeoordelaarsbetrouwbaarheid blijkt dat de VPIP een betrouwbare methode is om perspectieven op kwantitatieve wijze te analyseren (Viewpointmarkers $\kappa = .96$; Identificatie $\kappa = .71$). Door het gebruik van de VPIP kan er een snellere consensus ontstaan, gezien het een concreet stappenplan is dat weinig ruimte toelaat voor eigen interpretaties van de codeurs. De toegevoegde woordenlijst van *markers* draagt hier ook aan bij. De woordenlijst kan gezien worden als een definitieve set codeerregels en kan daardoor eigen interpretaties van onderzoekers uitsluiten. Codeurs kunnen in één oogopslag zien welke woorden wel en niet gelabeld moeten worden, wat bijdraagt aan het versnellen van het codeerproces. Wat ook opvalt is dat er een klein verschil is tussen de kappawaardes van de variabelen. De kappawaarde van de variabele Viewpointmarkers ($\kappa = .96$) was uitstekend. De kappawaarde van Identificatie was adequaat ($\kappa = .71$). Het relatief kleine verschil tussen de twee kappawaardes zou te verklaren zijn door eigen interpretatie. Het identificeren vanuit wiens perspectief een *viewpoint marker* gepresenteerd wordt (variabele Identificatie) zou ruimte kunnen overlaten voor eigen interpretatie van codeurs. Een beperking van de VPIP is dat het geen rekening houdt met desbetreffende identificatie. Hierom is het originele stappenplan van de VPIP aangepast tijdens dit onderzoek. Het feit dat het maken van een aanpassing in het stappenplan mogelijk is getuigt echter wel van flexibiliteit.

Een andere beperking van de VPIP is dat de woordenlijst van Eekhof et al. (2020) niet alle mogelijke *viewpoint markers* omvat. Tijdens het coderen is op een aantal woorden gestuit die mogelijk zouden kunnen verwijzen naar een bepaalde *viewpoint*. Een voorbeeld hiervan is het woord 'beleving/beleven', die kwam voor in het huidige corpus en zou wellicht als een *perceptual viewpoint marker* gezien kunnen worden. 'Beleving/beleven' is een synoniem van

‘ervaren’, en het woord ‘ervaren’ is immers wel in de lijst opgenomen. Een uitbreiding van de woordenlijst zou het codeerproces ten goede komen.

Een beperking van dit onderzoek is dat de steekproef niet willekeurig geselecteerd is, wat ten koste gaat van de representativiteit van het onderzoek. Om een uitspraak te kunnen doen over de Nederlandse populatie zal er een grotere en willekeurige steekproef genomen moeten worden. Dit zou een optie zijn voor vervolgonderzoek.

Daarnaast is het een optie voor vervolgonderzoek om een andere film in plaats van de *Pear Film* te gebruiken. Het kan zo zijn dat Nederlanders (en andere groepen participanten) perspectief op een andere wijze innemen bij het hervertellen van een andere film. Vervolgonderzoek zou dit kunnen uitsluiten.

Bibliografie

- Armstrong, D. (1973). *Belief, truth and knowledge*. London: Cambridge University Press.
- Bartlett, F. C. (1932). *Remembering: A Study in Experimental and Social Psychology*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Bateson, G. (1972). *Steps to an ecology of mind*. New York: Ballantine Books.
- Blackwell, S. E. (2009). What's in a Pear Film Narrative? Framing and the Power of Expectation in Spanish. *Spanish in Context*, 249-299. doi:DOI: 10.1075/sic.6.2.05bla
- Brunyé, T., Ditman, T., Mahoney, C., Augustyn, J., & Taylor, H. (2009). When You and I Share Perspectives: Pronouns Modulate Perspective-taking During Narrative Comprehension. *Psychological Science*, 20, 27-32. doi:DOI: 10.1080/20445911.2011.559160
- Chafe, W. L. (1980). *The Pear Stories: Cognitive, Cultural and Linguistic Aspects of Narrative Production*. NJ: Ablex: Norwood.
- Eekhof, L. S., Van Krieken, K., & Sanders, J. (2020). *VPIP: A Lexical Identification Procedure for Perceptual, Cognitive, and Emotional Viewpoint in Narrative Discourses*. Nijmegen: Open Library of Humanities. doi:https://doi.org/10.16995/olh.483
- Erbaugh, M. S. (1990). Mandarin Oral Narratives Compared with English: The Pear/Guava Story. *Journal of the Chinese Language Teachers Association*, 21-42.
- Field, A. (2018). *Discovering Statistics Using IBM SPSS Statistics*. SAGE Publications: Thousand Oaks.
- Goffman, E. (1974). *Frame Analysis*. New York: Harper and Row.
- Gottschall, J. (2012). *The Storytelling Animal: How Stories Make Us Human*. Boston: Mariner Books.
- Orero, P. (2008). Three Different Receptions of the Same Film. *European Journal of English Studies*, 179-193. doi:10.1080/13825570802151454
- Tannen, D. (1979). *What's in a Frame? Surface Evidence for Underlying Experiences*. Norwood, NJ: Ablex.
- Tannen, D. (1980). *A Comparative Analysis of Oral Narrative Strategies: Athenian Greek and American English*. Norwood, NJ: Ablex.
- Tannen, D. (1984). *Spoken and Written Narrative in English and Greek*. NJ: Ablex: Norwood.
- Tannen, D., & Wallat, C. (1993). *Interactive Frames and Knowledge Schemas in Interaction: Examples from a Medical Examination/Interview*. Oxford: Oxford University Press.
- Van Dijk, T. A. (2016). *Analyzing Frame Analysis: A Critical Review of Framing Studies in Social Movement Research*.
- Van Schuppen, L., Van Krieken, K., & Sanders, J. (2020). Variations in Viewpoint Presentation: The 'Pear Story' as Told by People with a Schizophrenia Diagnosis. *Open Library of Humanities*, 2, 1-43. doi:https://doi.org/10.16995/olh.487

Bijlage 1

Appendix

I. Perceptual Viewpoint Markers

Dutch Verbs of Perception

aangapen
aankijken
aanraken
aanstaren
aantreffen
aanzien
afluisteren
afspeuren
aftasten
bekijken
beloeren
bemerken
beschouwen (*als in bekijken*)
bespeuren
bespieden
bespioneren
bestuderen
betasten
betrappen
bewonderen (*als in bekijken met ontzag*)
bezichtigen
bezien
blootleggen
doorkijken
ervaren (*als in gewaarworden*)
gadeslaan
gapan (naar)
gawaarworden
gluren
herkennen (*als in waarnemen*)
horen
inkijken
inspecteren
karteren
kennismemen (van)
keuren
kijken

knippen
letten (op) (*als in toezicht houden op*)
loensen
loeren
lokaliseren
lonken
luisteren
meemaken
merken
meten
nagaan
nakijken
navorsen (*als in waarnemen*)
neuzen
observeren
onderscheiden
ondervinden
onderzoeken (*als in waarnemen*)
ontdekken (*als in gewaarworden*)
onthullen
ontwaren
opletten
opmerken
opmeten
opnemen
opsporen
opvangen
overschouwen
overzien (*als in overkijken*)
peilen
proeven
registreren
rondkijken
rondsnuffelen
rondstaren
rondtasten
rondzoeken
ruiken
scannen
schouwen
smaken
snuffelen

snuffen
snuiven
speuren
spieden
spioneren
spotten
staren
starogen
tasten
testen
toehoren
toekijken
toezien (op)
turen
uitkijken
vernemen
vinden (*als in ontdekken*)
visiteren
voelen (*door middel van zintuigen*)
volgen
waarnemen
zien
zoeken

Dutch Verbs of Bodily Sensation

bijten
bonzen
branden
draaien
dreunen
duizelen
gloeien
gonzen
grieven
jeuken
kietelen
kloppen
kriebelen
leed doen
lijden (*aan fysieke pijn*)
pijnen
prikken

prikken
samentrekken
schrijnen
sidderen
smarten
steken
suzen
tintelen
tollen
wankelen
zinderen

II. Cognitive Viewpoint Markers

Dutch Verbs of Cognition

aanduiden	bewijzen	kennen	pogen
aannemen	bezighouden (met)	kenschetsen	presumeren
aantonen	bidden	kiezen	radenratificeren
aanvaarden	blijken	klasseren	respecteren
accepteren	classificeren	kunnen (<i>epistemisch modaal</i>)	rubriceren
achten	confirmeren	letten (op) (<i>als in aandacht schenken aan</i>)	schatten
afdoen	considereren	lijken	schikken (in)
afwegen	controleren	lukken	selecteren
analyseren	definiëren	maskeren	simuleren
appreciëren	denken	meetellen	smachten
avoueren	diagnosticeren	menen	snakken
bedenken	dorsten	moeten (<i>epistemisch modaal</i>)	snappen
bedoelen	dulden	mogen	speculeren
beduiden	durven	nadenken	staven
begeren	eren	nakomen	stellen
begrijpenbehartigen	erkennen	nastreven	tellen
behoeven	ervaren (<i>als in ondervinden</i>)	navorsen (<i>als in uitzoeken</i>)	terugblikken (op)
beijveren	evalueren	nazien	terugzien (op)
bekennen	fantaseren	neerkomen (op)	thuisbrengen (<i>als in herkennen</i>)
bekrachtigen	fiatteren	noemen	toegeven
bekronen	gelden	ondergaan	toekennen
belijden	geloven	onderkennen	toelaten
belonen	gissen	onderzoeken (<i>als in analyseren</i>)	toelagen
beoordelen	goedkeuren	ontdekken (<i>als in te weten komen</i>)	toestaan
bepalen	goedvinden	onthouden	toewijzen
beschikken	gunnen	ontkennen	toleren
beschouwen (<i>als in overwegen en beoordelen</i>)	haken (naar)	ontzeggen	trachten
beschrijven	herinneren	ontzien	typen
beseffen	herkennen (<i>als in zich herinneren</i>)	oordelen	uitkiezen
beslissen	herzien	opblechten	uitslecteren
besluiten	hoeven (<i>epistemisch modaal</i>)	openbaren	uitverkiezen
bestempelen	hoogachten	opvallen	vastleggen
betekenen	hopen	opvatten	vaststellen
betwijfelen	hunkeren	ordenen	veinzen
bevelen	identificeren	overdenken	verbeelden
bevestigen	incasseren	overnemen	verbergen
bevinden	indelen	overpeinzen	verbloemen
beweren	indanken	overwegen	verdenken
	inschatten	overzien (<i>als in beoordelen</i>)	verdragen
	inzien	peinzen	vereenzelvigen
	karacteriseren	permitteren	verheerlijken
	kenmerken	plannen	verhullen

opwekken	vallen (op)	voelen (van emoties)	depressief
opwinden	verachten	voldoen	diepbedroefd
opzien (tegen)	verafschuwen	vrezen	dociel
opzweepen	verbazen	walgen	dol
overdonderen	verbijsteren	wanhopen	dolblij
overrompelen	verblijden	worstelen	doodop
overvallen	verbluffen	zwellen	doodsbang
overweldigen	verdrieten	zwijmelen	dreigend
piekeren	vereren		driftig
pijnigen	verfoeien	Dutch Adjectives of Emotion	droef
plezieren	vergenoegen	aangenaam	droefgeestig
prijzen	vergrammen	afgunstig	droevig
prikkelen	verheffen	akelig	dromerig
provoceren	verheugen	angstig	eigenaardig
raken	verhinderen	apart	ellendig
relaxen	verijdelen	arrogant	emotioneel
roeren	(zich) verknukelen	bang	empathisch
rouwen	verlichten	bedaad	energiek
rusten	verlustigen	bedroefd	enthousiast
schokken	vermaken	begerig	erbarmelijk
schreien	vermoeten	beheerst	ernstig
schrikken	vernederen	belabberd	euforisch
smaden	verontrusten	beledigd	extatisch
smarten	verontwaardigen	benieuwd	fantastisch
spijten	verpletteren	beroerd	fijngevoelig
stillen	verpozen	beschaamd	flink
stimuleren	verrassen	bevredigd	geagiteerd
sussen	verrukken	bevreesd	geamuseerd
tarten	verschrikken	bevrijd	gebelgd
tegenvallen	versmaden	bewonderend	gedeprimeerd
teisteren	verstoren	bezorgd	geërgerd
tekeergaan	vertoornen	bezwaard	geestdriftig
teleurstellen	vertroosten	blij	gefrustreerd
tergen	vervelen	boos	geïntimideerd
terneer slaan	vervoeren	brutaal	geïrriteerd
terroriseren	vervreemden	capricieus	gek
tobben	verwarren	chagrijning	gekweid
treffen	verwonderen	content	gekwetst
treiteren	verzachten	curieus	gelukkig
treuren	verzoenen	daadkrachtig	gematigd
troosten	verzorgen	dankbaar	gemotiveerd
uitputten	vleien	dartel	gepassioneerd

opwekken	vallen (op)	voelen (<i>van emoties</i>)	depressief
opwinden	verachten	voldoen	diepbedroefd
opzien (tegen)	verafschuwen	vrezen	dociel
opzweepen	verbazen	walgen	dol
overdonderen	verbijsteren	wanhopen	dolblij
overrompelen	verblijden	worstelen	doodop
overvallen	verbluffen	zwellen	doodsbang
overweldigen	verdrieten	zwijmelen	dreigend
piekeren	vereren		driftig
pijnigen	verfoeien	<i>Dutch Adjectives of Emotion</i>	droef
plezieren	vergenoegen	aangenaam	droefgeestig
prijzen	vergrammen	afgunstig	droevig
prikkelen	verheffen	akelig	dromerig
provoceren	verheugen	angstig	eigenaardig
raken	verhindere	apart	ellendig
relaxen	verijdelen	arrogant	emotioneel
roeren	(zich) verknukelen	bang	empathisch
rouwen	verlichten	bedaad	energiek
rusten	verlustigen	bedroefd	enthousiast
schokken	vermaken	begerig	erbarmelijk
schreien	vermoelen	beheerst	ernstig
schrikken	vermederen	belabberd	euforisch
smaden	verontrusten	beledigd	extatisch
smarten	verontwaardigen	benieuwd	fantastisch
spijten	verpletteren	beroerd	fingevoelig
stillen	verpozen	beschaamd	flink
stimuleren	verrassen	bevreemd	geagiteerd
sussen	verrukken	bevreesd	geamuseerd
tarten	verschrikken	bevrijd	gebelgd
tegenvallen	versmaden	bewonderend	gedeprimeerd
teisteren	verstoren	bezorgd	geërgerd
tekeergaan	vertoornen	bezwaard	geestdriftig
teleurstellen	vertroosten	blij	gefrustreerd
tergen	vervelen	boos	geïntimideerd
terneer slaan	vervoeren	brutaal	geïrriteerd
terroriseren	vervreemden	capricieus	gek
tobben	verwarren	chagrijnig	gekweled
treffen	verwonderen	content	gekwetst
treiteren	verzachten	curieus	gelukkig
treuren	verzoenen	daadkrachtig	gematigd
troosten	verzorgen	dankbaar	gemotiveerd
uitputten	vlieten	dartel	gepassioneerd

gepijngd	liefhebbend	onstuimig	sober
geprikkeeld	log	ontdaan	somber
geraakt	loom	ontevreden	speels
gerust	luchtig	ontgoocheld	spiritueel
geschokt	lustig	ontmoedigd	sterk
gespannen	lyrisch	ontroerd	stijf
getroffen	mat	ontspannen	stoer
gevoelig	meegaand	ontstemd	stomverbaasd
gevoelsvol	meegevend	ontzagwekkend	suf
grappig	melancholiek	ontzet	tactvol
grillig	melancholisch	onverstoord	tard
hartstochtelijk	mismoedig	onwelgevallig	teer
hatelijk	mismoedig	opgeblazen	teergevoelig
heetgebakerd	misnoegd	opgelucht	teleurgesteld
heethoofdig	misselijk	opgeruimd	terneergeslagen
heftig	mistroostig	opgetogen	tevreden
hevig	moe	opgewekt	toegeeffijk
hoogdravend	moedeloos	opgewonden	toegenegen
hooghartig	naar	opvliegend	toegewijd
hoordol	naargeestig	overhaast	treurig
hopeloos	neerslachtig	overmand	triest
huiverig	nerveus	overrompeld	triomfantelijk
hunkerend	nieuwsgierig	overstuur	triomferend
impulsief	nijdig	overwinnend	trots
ingetogen	nonchalant	passief	tureluurs
inschikkelijk	nostalgisch	perplex	uitbundig
jaloers	nuchter	pijnlijk	uitgelaten
jolig	onaangenaam	pompeus	uitgeput
kalm	onbekommerd	prikkelbaar	verbaasd
koelbloedig	onberekenbaar	razend	verbitterd
krachtdadig	onbeschaaamd	redelijk	verblijd
krachtig	onbezonnen	relaxed	verbolgen
krankzinnig	ongeduldig	religieus	verdrietig
kwaad	ongedurig	rusteloos	vergenoegd
kwiek	ongedwongen	rustig	vergevingsgezind
laatdunkend	ongehaast	schaliks	verheugd
lastiggevallen	ongelukkig	schertsend	verlegen
lethargisch	ongemakkelijk	schuldig	verliefd
levendig	ongerust	schuw	vermoed
levenloos	ongewoon	sentimenteel	verontrust
lichtgeraakt	onlogisch	sereen	verontwaardig
lichthartig	onpasselijk	serieus	
	onrustig		

verrast
verrukt
verschrikt
versteld
verstomd
verveeld
vervelend
verwachtingsvol
verward
verwonderd

vitaal
vol verlangen
voldaan
voldaan
voorzichtig
vredig
vreemd
vreugdeloos
vreugdevol
vrolijk

vurig
waaninnig
waardeloos
walgend
wanhopig
wantrouwend
weekhartig
wellustig
woedend
woelig

zalig
zegepralend
zegevierend
zenuwachtig
zonderling
zwaarmoedig
zwak
zwart
zwartgallig

Bijlage 2 Kappawaardes

Kappawaarde variabele Perspectief

Symmetric Measures

		Value	Asymptotic Standard Error ^a	Approximate T ^b	Approximate Significance
Measure of Agreement	Kappa	,709	,017	39,600	,000
N of Valid Cases		2990			

a. Not assuming the null hypothesis.

b. Using the asymptotic standard error assuming the null hypothesis.

Kappawaarde variabele Viewpoint

Symmetric Measures

		Value	Asymptotic Standard Error ^a	Approximate T ^b	Approximate Significance
Measure of Agreement	Kappa	,935	,008	70,430	,000
N of Valid Cases		2990			

a. Not assuming the null hypothesis.

b. Using the asymptotic standard error assuming the null hypothesis.

Bijlage 3 Crosstabs

Case Processing Summary

	Cases					
	Valid		Missing		Total	
	N	Percent	N	Percent	N	Percent
Viewpoint * Perspectief	611	100,0%	0	0,0%	611	100,0%

Viewpoint * Perspectief Crosstabulation

		Perspectief			Total	
		0	1	2		
Viewpoint	1	Count	7	112	187	306
		% within Viewpoint	2,3%	36,6%	61,1%	100,0%
		% within Perspectief	100,0%	38,5%	59,7%	50,1%
		% of Total	1,1%	18,3%	30,6%	50,1%
		Standardized Residual	1,9	-2,8	2,4	
	2	Count	0	160	94	254
		% within Viewpoint	0,0%	63,0%	37,0%	100,0%
		% within Perspectief	0,0%	55,0%	30,0%	41,6%
		% of Total	0,0%	26,2%	15,4%	41,6%
		Standardized Residual	-1,7	3,5	-3,2	
	3	Count	0	17	24	41
		% within Viewpoint	0,0%	41,5%	58,5%	100,0%
		% within Perspectief	0,0%	5,8%	7,7%	6,7%
		% of Total	0,0%	2,8%	3,9%	6,7%
		Standardized Residual	-,7	-,6	,7	
	4	Count	0	2	8	10
		% within Viewpoint	0,0%	20,0%	80,0%	100,0%
		% within Perspectief	0,0%	0,7%	2,6%	1,6%
		% of Total	0,0%	0,3%	1,3%	1,6%
		Standardized Residual	-,3	-1,3	1,3	
Total	Count	7	291	313	611	
	% within Viewpoint	1,1%	47,6%	51,2%	100,0%	
	% within Perspectief	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	
	% of Total	1,1%	47,6%	51,2%	100,0%	

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymptotic Significance (2-sided)
Pearson Chi-Square	47,212 ^a	6	,000
Likelihood Ratio	50,380	6	,000
Linear-by-Linear Association	3,791	1	,052
N of Valid Cases	611		

a. 5 cells (41,7%) have expected count less than 5. The minimum expected count is ,11.

Symmetric Measures

		Value	Asymptotic Standard Error ^a	Approximate T ^b	Approximate Significance
Interval by Interval	Pearson's R	-,079	,041	-1,952	,051 ^c
Ordinal by Ordinal	Spearman Correlation	-,143	,041	-3,558	,000 ^c
N of Valid Cases		611			

a. Not assuming the null hypothesis.

b. Using the asymptotic standard error assuming the null hypothesis.

c. Based on normal approximation.

Bijlage 4 het aangepaste stappenplan

Het originele stappenplan

- (1) De tekst lezen
- (2) De tekst verdelen
- (3) Het woordtype bepalen
- (4) Het type viewpoint bepalen
- (5) Bepalen of dat het woord daadwerkelijk geïdentificeerd kan worden met de desbetreffende viewpoint

Het aangepaste stappenplan

- (1): lees het zinsdeel en ga naar stap 2
- (2): identificeer het type viewpoint marker (variabele 1)
0 = geen
1 = perceptueel
2 = cognitief
3 = emotioneel
4 = meerdere
Als 0, ga naar stap 4
Als 1,2,3 of 4, ga naar stap 3
- (3): identificeer vanuit wiens perspectief de viewpoint marker gepresenteerd wordt (variabele 2)
1 = verteller
2 = een personage
Ga door naar stap 4
- (4): ga naar het volgende zinsdeel en begin weer bij stap 1